



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 se sídlem Francouzská 808/19, Praha 2, rozhodl soudkyně JUDr. Otílií Hrehovou, v právní věci

žalobce: **D. Ž.** narozený **[redacted]**
bytem **[redacted]**
zastoupený advokátem JUDr. Michalem Říhou
se sídlem Ke Klimentce 2186/15, 150 00 Praha 5

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČ 00025429,
se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

o 1 000 000 Kč s příslušenstvím,

takto:

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci 400 000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05% p. a. od 24. 8. 2016 do zaplacení, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II. V převyšující části co do 600 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05% p. a. od 24. 5. 2016 se žaloba zamítá.
- III. Žalovaná je povinna na nákladech řízení státu, Obvodního soudu pro Prahu 2 zaplatit na účet č.ú. **[redacted]** částku 4 500 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku.

- III. Žalovaná je povinna na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobci částku 12 342 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Michala Říhy, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhal náhrady škody na zdraví způsobené mu v důsledku **nezákonného rozhodnutí** vydaného v řízení trestním. Uvedl k tomu, že citovaným usnesením bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu zpronevěry dle § 248 odst. 1, odst. 3, písm. c) tr. zákona. Žalobce spolu s obhájcem po celou dobu trestního řízení brojili proti zákonnosti obvinění a předkládali značné penzum důkazů, jímž v přípravném řízení nebylo vyhověno a v důsledku toho se soudní fáze řízení zvrhla v prokazování nevinu obžalovaným. Žalobce byl nakonec rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 28. 11. 2006 sp.zn. [REDAKCE] uznán vinným trestným činem zpronevěry dle § 248 odst. 1, odst.3 písm. c) tr. zákona. Proti tomuto rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 6 podal dne 17. 1. 2007, prostřednictvím svého obhájce odvolání. Na základě tohoto odvolání Městský soud v Praze usnesením ze dne 28. 2. 2007 sp.zn. [REDAKCE] napadený rozsudek dle § 258 odst.1 písm. b, c) tr.řádu zrušil v celém rozsahu a dle § 259 odst.1 tr. řádu věc vrátil soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí. Prakticky ve všech bodech odvolání dal žalobci za pravdu a velmi kriticky vytkl soudu prvního stupně mechanické posuzování věci bez zjišťování základních skutečností rozhodných pro závěry o trestní odpovědnosti. V opakovaném hlavním líčení posléze Obvodní soud pro Prahu 6 rozsudkem ze dne 1. 6. 2011 sp.zn. [REDAKCE] žalobce obžaloby **zprostil** s odkazem na § 226 písm. b) tr. řádu. Obhájci žalobce byl rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 doručen dne 14. 7. 2011. Jak již bylo uvedeno, proti označenému usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce aktivně brojil a v celém průběhu důsledně využíval možnosti, které mu k ochraně jeho práv trestní řád poskytuje. Argumenty žalobce však byly orgány činnými v trestním řízení bez patřičné argumentace a bez znalosti věci (a mnohdy i samotné zákonné úpravy) zcela pomíjeny. Je proto nepochybné, že za nezákonné trestní stíhání stát v důsledku liknavého přístupu orgánů činných v přípravném řízení, které neplnily své povinnosti, odpovídá, a to s odkazem na text zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, v platném znění. Žalobce byl stíhán devět let a tři měsíce za závažný trestný čin majetkového charakteru, za který mu hrozil trest odnětí svobody v délce trvání až osmi let, navíc s reálnou hrozbou uložení povinnosti k náhradě mnohamilionové škody údajně poškozené společností [REDAKCE], která se přihlásila s nárokem na náhradu škody v rámci adhezního řízení trestního. To se ostatně stalo, v prvním odsuzujícím rozsudku byl žalobce zavázán k povinnosti náhrady velmi vysoké částky. Není proto pochyb, že samo trestní řízení představuje výrazný zásah do základních práv a svobod žalobce, spojený s velkým stresem, psychickými zdravotními problémy a strachem o osud poškozeného a jeho rodiny. Trestní stíhání na žalobce negativně dopadlo rovněž ve sféře mezilidských vztahů, výrazně mu uškodilo v profesním i soukromém životě, kdy s nálepkou lumpa, který měl zpronevěřit 4,2 mil Kč, se bude potýkat do konce života. Podstatné je rovněž to, že žalobce byl v průběhu trestního řízení v listopadu 2006 již jednou pravomocně odsouzen k podmíněnému trestu, navíc nad ním byl vysloven dohled, uložen mu peněžitý trest 100 000 Kč, zákaz činnosti v délce trvání 5 let a povinnost nahradit údajným poškozeným částky 195tis a 272tis. Následně trvalo dalších pět let, než byl žalobce obžaloby zproštěn, a tedy pět let žil v permanentním strachu, že bude potrestán, zakázána mu jakákoliv činnost ve statutárních orgánech obchodních společností, což de facto znamená jakékoliv znemožnění podnikatelské činnosti, a navíc bude muset zaplatit náhradu škody, peněžitý trest a soudní výlohy téměř 1 mil Kč. **Výrazné zdravotní potíže**, které od doby

svého trestního stíhání žalobce má, jsou podle přesvědčení žalobce a nyní již i dle posudků lékařů přímým důsledkem nezákonného trestního stíhání. V přímém důsledku vleklého trestního řízení se prokazatelně zhoršil zdravotní stav žalobce, vždy v době jednání trestního soudu trpěl takovými **psychickými potížemi**, které si vyžádali jeho dlouhodobou pracovní neschopnost v současné době již řádu několika let, užívá dlouhodobě mnoho léků a potýká se s následky trestního řízení i po zprošťujícím rozhodnutí. K věci je vhodné poznamenat rovněž to, že v minulosti již žalobce uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy, kterou Ministerstvo spravedlnosti zcela odmítlo, načež bylo vedeno soudní řízení, v němž dokonce po zásahu dovolacího Nejvyššího soudu nakonec rozhodl Obvodní soud pro Prahu 2 rozsudkem č.j. [redacted] ze dne 2. 4. 2013 a Městský soud v Praze rozsudkem č.j. [redacted] ze dne 10. 3. 2015 o náhradě nemajetkové újmy. Přitom v té části tamního nároku, který byl odvozován od prokazatelně zhoršeného zdravotního stavu, kdy ovšem tehdy ještě nebyla léčba žalobce či spíše pokusy o ni ukončena(y), **soudy konstatovaly, že po ustálení zdravotního stavu se může jednat o škodu na zdraví**, nikoliv nemajetkovou újmu, a proto byl tamní nárok zčásti zamítnut. Tak tomu nakonec skutečně je, dlouho nebylo možno definovat konkrétní škodu na zdraví, neboť u žalobce nebyla ukončena léčba a jeho zdravotní stav nebyl ustálený, nicméně již v průběhu trestního řízení a krátce po jeho skončení konstatovala ošetřující lékařka MUDr. Zuzana Krausová posttraumatickou stresovou poruchu (dg. F43.1), když žalobce je v permanentní psychiatrické péči v návaznosti na své trestní stíhání od roku 2000 až doposud, přičemž se u něj rozvinul obraz **posttraumatické stresové poruchy** – [redacted].

Od té doby je žalobce rovněž trvale medikován psychofarmaky. Potíže žalobce ani s odstupem několika let po skončení trestního řízení neustaly, ba naopak prohloubily se, žalobce se nadále spíše neúspěšně léčil a až dosud léčí, proto Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím č.j. [redacted] ze dne 22. 9. 2014 ve spojení s rozhodnutím č.j. [redacted] ze dne 5. 1. 2015 přiznala žalobci invaliditu druhého stupně právě z důvodů psychického onemocnění zapříčiněného předmětným trestním stíháním. Toto žalobce zdůrazňuje, neboť je mu známa obvyklá praxe žalované a bohužel nezřídka i Obvodního soudu pro Prahu 2, lékařské zprávy žadatelů bez dalšího bagatelizovat, označovat za účelové, v soudních sporech požadovat a vyhotovovat nové znalecké zkoumání (proti čemuž žalobce ničeho nenamítá, bude-li to požadovat žalovaná a zdejší soud uzná jako potřebné) apod. Zde se však jedná o rozhodnutí orgánu veřejné moci, založené na posudku revizního lékaře ČSSZ. Jelikož následná léčba stále nevedla ke zlepšení zdravotního stavu žalobce, je v současné době možno s odkazem na posudek o invaliditě, zpracovaný posudkovým lékařem PSSZ MUDr. Marií Krausovou (pozn. – nejedná se o ošetřujícího lékaře žalobce, tím je MUDr. Zuzana Krausová a jde jen o shodu jmen, tyto lékařky nejsou nijak osobně ani profesně spjaté) pod č.j. [redacted] ze dne 13. 8. 2015 konstatovat, že **zdravotní stav žalobce se ustálil jako trvale nepříznivý**, nelze již v současné situaci očekávat progres v léčbě a zlepšení zdravotního stavu, a (což má žalobce pro účely této žaloby za podstatné) konstatoval, že léčba žalobce je v dané situaci ukončena a zdravotní stav ustálený. Tedy jde o odborný medicínský závěr tak, aby bylo možno již konstatovat konkrétní škodu na zdraví, tuto ohodnotit a domáhat se její náhrady. Jak vyplývá z citovaného posudku, u žalobce je v důsledku nezákonného trestního stíhání zjištěna [redacted], **míra poklesu pracovní schopnosti o 60 %, a z toho plynoucí zdravotní postižení** uvedené v kapitole V., položce 4d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 60 %. Vedle poškození zdraví psychického charakteru má žalobce také vážné zdravotní potíže s cukrovkou, kterou onemocněl v průběhu trestního řízení v přímém důsledku stresu, který nezákonné řízení vyvolávalo. K problematice vyčíslení uplatněného nároku uvedl, že vyhláška č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění byla zrušena Novým

občanským zákoníkem, a tedy není právní povinností ani žalobce, ani konkrétního lékaře podle ní postupovat. Současně se však může stát, že některé dotčené subjekty, konkrétně například právě žalovaná či zdravotní pojišťovny si zvolí tuto zrušenou vyhlášku jako metodickou pomůcku pro vyčíslování náhrad i po 1. 1. 2014. Vyčíslení však nemá charakter posudku, jako tomu bylo do 31. 12. 2013. Současně je zřejmé, že takovéto vyčíslení podle zrušené vyhlášky lékař provést nemusí a může do žádosti uvést pouze kódy diagnóz podle MKN nebo popis poškození zdraví. Je pak na příslušném subjektu (pojišťovně, soudu, atd.), aby si zhodnocení výše provedl sám.

2. Žalobce odkázal na ust. § 2958 a § 2959 NOZ. Podle důvodové zprávy k NOZ francouzský Code civil nebo švýcarský Zivilgesetzbuch tyto otázky vůbec neřeší a dávají soudci volnou ruku. Proto i NOZ podle jeho tvůrců stojí na zásadě, že rozhodnutí jednotlivého právního případu náleží jen soudci a zákonodárná moc, natož moc výkonná, nemá v působnosti nařizovat soudu, jak má jednotlivý případ rozhodnout. Soukromý život je podle autorů NOZ nekonečně variabilní a snaha po jeho nivelizaci v záležitostech tak navýsost individuálních jako jsou bolest, důsledky újmy na zdraví pro další budoucnost postiženého nebo ztráta blízkého člověka není důvodná. Nelze stanovit tabulkové hodnoty, byť právě česká justice by je chtěla mít k dispozici, rovněž moc zákonodárná opakovaně usilovala o jakési tabulkové právní předpisy, např. právě v otázkách škody na zdraví, nebo třeba v otázkách výživného apod. Tabulkové hodnoty nicméně na takovéto případy aplikovat nelze, za určitých okolností může být zprůměrovaná částka příliš málo, za jiných příliš mnoho. Odpovědnost za spravedlivé rozhodnutí v konkrétním případě nemůže ze soudce nikdo sejmout a snaha o nivelizaci soukromého života v jeho rozmanitostech nevyvolá nic jiného, než zásady nesrovnávající se s povahou jednotlivých případů. Ostatně možno připomenout aktuální a v médiích hojně citované stanovisko Ústavního soudu upozorňující (právě v souvislosti s výživným), že soudce není úředník, který by bezmyšlenkovitě rozhodoval uniformně podle státem stanovených tabulek, naopak je povinen posuzovat každý případ individuálně. To samozřejmě platí i o žalované, pakliže je zákonem povolána k tomu, aby v předsoudní fázi rozhodovala o uplatněných nárocích na náhradu škody na zdraví. Autoři NOZ k této problematice ještě dále vysvětlují, že výši a rozsah bolestného je třeba určit podle objektivně zjistitelných kritérií. Uvádějí, že inspirace se má hledat v zahraničí. Například rakouská judikatura si v této oblasti pomáhá určitými sazbami počítanými podle dnů vytrpěné bolesti. Jejich výše je odlišena podle toho, zda jde o lehkou, střední, těžkou či nesnesitelnou bolest. Lehká bolest se odškodňuje částkou 100 až 120 eur na den, střední bolest částkou 150 až 220 eur na den, silná bolest 300 až 350 eur na den a nesnesitelná bolest částkou 350 až 400 eur na den. Lehkou bolest je postižený schopen ovládnout, je jí však rozptylován a snižuje jeho schopnost koncentrace, např. musí používat určitou pomůcku - berle. V nejlepším případě je schopen vykonávat svoji práci, avšak nikoli bezbolestně a s radostí. Střední bolest je dána tehdy, dokáže-li se od ní postižený částečně odpoutat a již je schopen některých činností. Těžká bolest znamená, že bolest postiženého zcela ovládá, že není přes ošetření nebo i kvůli němu schopen se od ní odpoutat, nic ho od bolesti nerozptýlí, z ničeho se nedokáže radovat, v pravém slova smyslu trpí. Nesnesitelná bolest představuje zcela extrémní případy. Je logické, že bolest se v čase snižuje, tudíž je třeba sestavit časový průběh bolesti, např. jak dlouho postižený trpěl střední bolestí a na jak dlouho přešla tato bolest do bolesti lehké. S pomocí podobných kritérií se má postupovat i při určování peněžitého zadostiučinění a v případech tzv. jiné nemateriální újmy neboli ztížení společenského uplatnění. Z citovaného je patrné, že nevratná škoda na zdraví zapříčiněná státem (ale i kýmkoliv jiným) by zasluhovala náhrady ve významné částce. Realita českého právního prostředí je však jiná, mnohem výše jsou vyčíslovány zásahy do nepoměrně méně významných práv, jako dobré jméno či pověst, obchodní tajemství, autorské právo apod. Poškození na zdraví je stále pomíjeno a ohodnocováno částkami, které postižené nešťastníky spíše urážejí. Na základě těchto úvah žalobce, byť subjektivně vnímá svůj stav zapříčiněný nezákonným trestním postihem státu

velmi úkorně, s vědomím částek přiznávaných v obdobných případech, ve snaze alespoň zčásti o objektivní výpočet, **považuje za odpovídající odškodnění částku 1 000 000 Kč.** Proto žalobce požádal žalovanou o projednání své žádosti a přiznání nároku na náhradu škody na zdraví žádostí ze dne 23. 2. 2016. Na tuto žádost však žalovaná v zákonné lhůtě nereagovala vůbec nijak, tedy ani ji nezamítla, ani jinak neprojednala.

3. Žalovaná se žalobou nesoehlasila, učinila nespornou skutečnost, že u ní žalobce dne 23. 2. 2016 uplatnil nárok na poskytnutí náhrady škody na zdraví ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., ve výši 1 000 000 Kč. Žalovaná požadavku žalobce **nevyhověla ani z části**, což žalobci sdělila svým stanoviskem ze dne 15. 9. 2016. Odkázala na průběh trestního řízení, které bylo zahájeno dne 25. 2. 2002 pro trestný čin zpronevěry dle § 248 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákona. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 28. 11. 2006 sp. zn. [REDAKCE] [REDAKCE] byl žalobce uznán vinným trestným činem zpronevěry dle § 248 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákona. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2007 sp. zn. [REDAKCE] [REDAKCE] byl výše zmiňovaný rozsudek zrušen v celém rozsahu a věc byla vrácena soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 1. 6. 2011 sp. zn. [REDAKCE] [REDAKCE] byl žalobce dle ustanovení § 226 písm. b) trestního řádu, zproštěn obžaloby. Řízení pravomocně skončilo dne 23. 7. 2011. V daném případě **došlo ohledně žalobce k vydání nezákonného rozhodnutí** ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., za které lze považovat s ohledem na výsledek trestního řízení sdělení usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 25. 2. 2002. Pro založení odpovědnosti státu za škodu dle zákona č. 82/1998 Sb. je nutné současné splnění tří následujících podmínek. Musí být v řízení dáno nezákonné rozhodnutí nebo shledán nesprávný úřední postup, dále musí dojít ke vzniku škody a v neposlední řadě vzniklá škoda musí být přímým důsledkem nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu. Uvedené předpoklady musí být splněny kumulativně, pouhé nesplnění jednoho z nich vede k zamítnutí nároku na náhradu škody (viz usnesení Nejvyššího soud ČR ze dne 23. 2. 2005, sp. zn.: [REDAKCE] [REDAKCE], usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 28 Cdo 4231/2010-113 ze dne 9. 11. 2011). V rámci tzv. předběžného projednání nároku na odškodnění uplatňovaného u žalované je možno poskytnout náhradu škody pouze v případě, kdy lze na základě předložených dokladů učinit nepochybný závěr o tom, že navrhovateli škoda nesporně vznikla. Nesporným je nutné učinit nejen to, že co do základu byl založen vznik odpovědnosti, ale i to, že požadovaná náhrada škody spočívá v majetkové či nemajetkové újmě, která nastala v příčinné souvislosti s rozhodnutím (nesprávným úředním postupem) zakládajícím odpovědnost za škodu, a kdy lze shledat nespornou také výši škody způsobené rozhodnutím (nesprávným úředním postupem). Žalovaná požadavku žalobce na náhradu škody na zdraví, která měla žalobci vzniknout v souvislosti s nezákonným trestním stíháním, které bylo vedeno u Obvodního soudu pro Prahu 6 pod sp.zn. [REDAKCE] [REDAKCE], nevyhověla ani částečně, neboť **žalobce neprokázal, že škoda na zdraví vznikla v příčinné souvislosti s nezákonným trestním stíháním.** Lze tedy shrnout, že vzhledem ke shora uvedenému nelze na jisto postavit existenci předpokladů pro vznik odpovědnosti státu za požadovanou nemajetkovou újmu. Českou republikou jsou podle zákona č. 82/1998 Sb. mimosoudně vypořádávány pouze nároky dostatečně doložené a zcela nesporné co do základu i výše.
4. Nesporným mezi stranami bylo, že trestní stíhání, které bylo proti žalobci vedeno, bylo nezákonné.
5. Z provedeného dokazování, z Lékařské zprávy - nález ze dne 20. 11. 2011 MUDr. Zuzany Krausové, [REDAKCE] [REDAKCE] na č.l. 10 se podává, že v péči psychiatra byl od roku 2000, nicméně jeho klinický obraz se zásadně změnil po traumatických zážitcích souvisejících s obviněním a trestním stíháním jeho osoby. Na tyto události reagoval extrémně intenzivně, vnímal je jako vitální ohrožení a postupně se u něj rozvinula posttraumatická stresová porucha, rovněž vzniklo riziko suicidálních úvah. Klinický obraz je tak v příčinné souvislosti

s traumatickými událostmi soudního stíhání. U žalobce jsou dány predispoziční faktory, nicméně zásadní význam měly shora uvedené vyvolávající události. Splňuje tak základní kritéria trvalých následků traumatizujících událostí se ztížením společenského uplatnění.

6. Z Lékařské zprávy - nález ze dne 23. 6. 2014 od MUDr. Krausové, ošetřující lékařky, psychiatrické a psychosomatické, na č.l. 11 je zjišťováno, že mimo psychiatrických diagnóz žalobce trpí též [REDAKCE] a dalšími nemocemi s tím souvisejícími. Somatické komordibity, které se u relativně mladého pacienta (v té době [REDAKCE] let) manifestovaly v časové souvislosti se zátěžovým obdobím trestního stíhání, mají v etiopatogenéze zřetelně psychosomatickou, tj. zátěžovou složku a v kombinaci s psychiatrickými poruchami dále snižují toleranci zátěže a adaptační schopnosti žalobce. Prognóza je nepříznivá. Totéž se podává z Lékařské zprávy - nález ze dne 8. 7. 2015 od MUDr. Zuzany Krausové psychiatrie, na č.l. 18.
7. Z Ambulantní lékařské zprávy institutu klinické experimentální medicíny z 27. 10. 2014, na č.l. 14 je zjišťováno, že u žalobce se doporučuje vzhledem k polymorbiditě, řízení o invalidním důchodu..
8. Z Lékařské zprávy z 18. 6. 2015 Ph.Dr. Slavomír Šeňa ordinace klinické psychologie, na čl. 16 je zjišťován v té době intelekt pacienta v pásmu vysokého nadprůměru, se smíšenou poruchou osobnosti, posttraumatickou stresovou poruchou, suspektně paranoidní poruchy. Pacient není schopen práce odpovídající jeho předchozímu sociálnímu statusu a dosaženému vzdělání. Prognóza je nepříznivá.
9. Z Posudku o invaliditě z 13. 8. 2015 č.l. 22 je zjišťována v souvislosti s onemocněním vážné posttraumatické stresové poruchy a suspektně se rozvíjející paranoii, míra poklesu pracovní schopnosti 60 %.
10. Z Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení z 22. 9. 2014 na č.l. 27 se podává výše invalidního důchodu u žalobce [REDAKCE] Kč měsíčně.
11. Z Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení z 5. 1. 2015 na č.l. 31 se podává žalobci přiznaný invalidní důchod prvního stupně [REDAKCE] Kč měsíčně, a dále se zvýšení na invalidní důchod pro invaliditu stupně druhého ve výši [REDAKCE] Kč od 31. 10. 2014.
12. Z rozsudku Městského soudu v Praze č. j. [REDAKCE] ze dne 1. 3. 2015 se podává, že žalobce byl částečně odškodněn za nemajetkovou újmu vedenou v důsledku nezákonného trestního stíhání, kdy mu byla poskytnuta žalovanou částka 100 000 Kč s příslušenstvím. V odůvodnění tohoto rozsudku Městský soud v Praze konstatoval, že v řízení bylo prokázáno, že trestní stíhání žalobce se projevilo na jeho zdravotním stavu, když stres vyvolaný jeho trestním stíháním měl negativní dopad na psychický a sekundárně i fyzický stav žalobce. Odvolací soud však zastává názor, že k okolnostem této je třeba přihlídnout v rámci řízení o odškodnění nemajetkové újmy, avšak v rámci této nelze odškodnit celé vzniklé zdravotní poškození v případě, že se jedná o takové poškození, které je již diagnostikovatelné a tedy odškodnitelné, jako skutečná škoda na zdraví v rámci ztížení společenského uplatnění, a jedná se tak o samostatný nárok na náhradu škody odlišný od nemajetkové újmy (Rc 56/2011).
13. Soud provedl v uvedené věci důkaz **znaleckým posudkem** znalkyně MUDr. Petry Votýpkové, znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, k okolnostem vyvolání onemocnění žalobce (psychiatrie), ve vztahu k probíhajícímu trestnímu řízení v minulosti, přičemž zjistil, že toto trestní stíhání iniciovalo u žalobce onemocnění posttraumatické stresové poruchy v příčinné souvislosti. Zjistil tak, že posuzovaný trpí jednak tzv. přetrvávající změnou osobnosti po katastrofické události, která se u něho rozvíjela postupně přes posttraumatickou stresovou poruchu a poruchu přizpůsobení v přímé souvislosti s trestním stíháním a soudními procesy. Současně posuzovaný trpí [REDAKCE]

poruchou, která se nerozvinula v přímé souvislosti s trestním stíháním a následnými soudními procesy, nicméně stíhání a soudní procesy mohly vést k deliberci uvedené poruchy, jež by se pravděpodobně projevila i bez nich, jen s časovým zpožděním. Ke vzniku **první fáze poruchy (posttraumatická stresová porucha) došlo bezprostředně po zahájení trestního stíhání a obvinění**. Její vývoj až ke vzniku přetrvávající změny osobnosti po katastrofické události trvá do současnosti, ačkoli nutno konstatovat, že v současné době již má konstantní projevy. Prognóza není dobrá. Porucha osobnosti je v podstatě neléčitelná, lze pouze tlumit její konkrétní symptomy pomocí psychofarmak a pomocí podpůrné psychoterapie. Znalkyně nezodpovídá otázku ve vztahu k [REDAKCE], která je samostatnou komorbidní poruchou a která jen modifikuje aktuální psychickou symptomatologii podle stavu, v jakém se aktuálně nachází (depresivní epizoda, hypomanická epizoda, remise). Dále znalkyně podotýká, že posuzovaný trpí mnoha somatickými nemocemi, u kterých je prokázán psychický vliv na jejich rozvoj a které byly diagnostikovány až po začátku trestního stíhání.

14. Skutkovým závěrem soudu je, že žalobce **byl nezákonně trestně stíhán** po dobu 9 let, od 25. 2. 2002, kdy byl obviněn ze spáchání trestného činu zpronevěry dle § 248 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákona. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 28. 11. 2006 sp. zn. [REDAKCE] byl žalobce uznán vinným trestným činem zpronevěry dle § 248 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákona. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2007 sp. zn. [REDAKCE] byl výše zmiňovaný rozsudek zrušen v celém rozsahu a věc byla vrácena soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 1. 6. 2011 sp. zn. [REDAKCE] byl žalobce dle ustanovení § 226 písm. b) trestního řádu, zproštěn obžaloby. Řízení pravomocně skončilo dne 23. 7. 2011. U žalobce se **v důsledku trestního stíhání vyvinula posttraumatická stresová porucha** a byl mu přiznán invalidní důchod prvního stupně.
15. Podle ust. § 1 odst. 1 zákona 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem ve znění pozdějších předpisů, stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.
16. Podle ust. § 2 cit. zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona nelze zprostit.
17. Podle ust. § 7 odst. 1 cit. zákona, právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.
18. Podle ust. § 8 odst. 1 cit. zákona, nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.
19. Předpokladem vzniku odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím státního orgánu je především existence nezákonného rozhodnutí, nebo nesprávného úředního postupu, vznik škody a dále příčinná souvislosti mezi výše uvedenými atributy.
20. Podle ust. § 26 citovaného zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v tomto zákoně občanským zákoníkem.
21. Podle ust. § 2958 NOZ, při ublížení na zdraví odčiní škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy; vznikla-li poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.

22. Podle ust. § 2959 NOZ, při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.
23. Po provedeném dokazování činí soud tento právní závěr :
24. Předpokladem vzniku odpovědnosti státu za škodu je existence nezákonného rozhodnutí, vznik škody a příčinná souvislost mezi výše uvedenými, když tato odpovědnost je založena na principu objektivním, neboť vzniká bez zřetele na zavinění. Pokud se týká předpokladu, tedy existence nezákonného rozhodnutí, je soud toho názoru, že usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného v na to navazujícím jeho zproštění obžaloby je třeba posuzovat podle výše citovaných zákonných ustanovení jako škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím. Podle rozsudku Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. [REDAKCE], ze dne 22. 10. 2009, je ustálenou soudní praxí, že podle zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu; protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje; neposuzuje se tedy správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání. Nárok na náhradu škody způsobené zahájením a vedením trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsouzením je specifickým případem odpovědnosti státu podle zákona číslo 82/1998 Sb.. Judikatura Nejvyššího soudu ČR dovodila extenzivním systematickým výkladem uvedeného zákona, že došlo-li z určitých důvodů (v ustanovení § 12 zákona číslo 82/98 Sb. neuvedených) k zastavení trestního stíhání, resp. byl-li obžalovaný obžaloby zproštěn, je třeba vycházet z toho, že občan čin nespáchal a nemělo proto proti němu být trestní stíhání zahájeno. Nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání a vedením trestního řízení se v takovém případě posuzuje podle ustanovení § 5 písm. a, § 7 a § 8 cit. zákona, tj. jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, neboť rozhodujícím měřítkem opodstatněnosti trestního stíhání je výsledek trestního řízení.
25. Žalobce nárokuje odškodnění škody na zdraví způsobené žalobci nezákonným trestním stíháním jeho osoby, které trvalo od 25.2.2002 do 14.7.2011, jemuž byl podroben po dobu 9 let. Jak již bylo výše uvedeno, žalobce již v minulosti požadoval nemajetkovou újmu z nezákonného trestního stíhání v stejné trestní věci, když rozsudkem zdejšího soudu [REDAKCE] ze dne 2.4.2013 a na to navazujícím rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. [REDAKCE] ze dne 10.3.2015 byl žalobce částečně odškodněn za nemajetkovou újmu vedenou v důsledku nezákonného trestního stíhání a byla mu poskytnuta částka 100 000 Kč s příslušenstvím. V odůvodnění tohoto rozsudku Městský soud v Praze konstatoval, že v řízení bylo prokázáno, že trestní stíhání žalobce se projevilo na jeho zdravotním stavu, když stres vyvolaný jeho trestním stíháním měl negativní dopad na psychický a sekundárně i fyzický stav žalobce. K této okolnosti je nutno přihlídnout v rámci řízení o odškodnění nemajetkové újmy, avšak v rámci této **nelze odškodnit celé vzniklé zdravotní poškození v případě, že se jedná o takové poškození, které je již diagnostikovatelné a tedy odškodnitelné**, jako skutečná škoda na zdraví v rámci ztížení společenského uplatnění, a jedná se tak o samostatný nárok na náhradu škody odlišný od nemajetkové újmy (Rc 56/2011).
26. Poté, co nesporným mezi stranami bylo konstatování nezákonného trestního stíhání, podepsaný soud si vyžádal k prokázání vzniku majetkové újmy na zdraví žalobce **znalecký posudek** znalkyně MUDr. Petry Votýpkové, znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, zejména k okolnostem které vyvolaly psychiatrické onemocnění žalobce ve vztahu k posuzovanému trestnímu řízení a zjistil, že trestní stíhání vyvolalo u žalobce onemocnění posttraumatické stresové poruchy v přímé příčinné souvislosti. Znalce

jednoznačně určila jako příčinu vzniku popsané duševní poruchy - trestní řízení vedené proti posuzovanému. Znalkyně neshledala jinou podobnou traumatizující událost (nebo jiný sled událostí), která by mohla vést k jejímu vzniku a rozvoji. U žalobce bylo zjištěno typické zhoršení výkonu každodenních činností. Změna osobnosti aktuálně přetrvává a projevuje se neměnnými a maladaptivními rysy, které vedly ke zhoršení interpersonálních vztahů a funkcí v osobním životě, ve společnosti i v zaměstnání. Konkrétním projevem je nedůvěřivý postoj ke světu a sociální stažení. Posuzovaný trpí sociální izolací, naprosto změnil životní styl. Posuzovaný žije osamoceně, není schopen navazovat blízké vztahy a není schopen soustavně pracovat. Bipolární porucha má někdy genetický podklad. Problém dědičnosti nelze jednoznačně objasnit, neboť znalkyně není seznámena se stavem a symptomatologií matky posuzovaného. Vzhledem ke vzájemnému vztahu s posuzovaným se může jednat o tzv. indukovanou depresi (časová souvislost prvních projevů u matky i posuzovaného), ale může se také jednat o nezávislou depresivní poruchu. Pro popsanou přetrvávající změnu osobnosti dědičnost nepřipadá v úvahu. V úvahu by mohla přicházet určitá geneticky daná osobnostní reaktivita, která by mohla přispět k tomu, jakým způsobem posuzovaný na sled traumatizujících událostí reagoval. Pro toto konstatování však znalkyně nemá a nemůže mít dostatek podkladů (tj. pro určení, které z jeho osobnostních rysů jsou dány geneticky), neboť nemá možnost vyšetřit otce a matku a eventuálně další příbuzné.

27. Spornou otázkou tohoto řízení bylo, zda žalobce odškodnit za újmu na zdraví, způsobenou nezákonným trestním stíháním jeho osoby a v jaké výši. Vyhláška č. 440/2011 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění, která v minulosti umožňovala odškodnit za bolest poškozeného hodnotou 120 Kč za 1 bod již neplatí a to momentem účinnosti nového občanského zákoníku. Jisté vodítko by mohlo navodit, ve vztahu k odškodnění ve finančním vyjádření nařízení vlády 276/2015 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání (ve vztahu k zákoníku práce č. 262/2006 a jeho § 271 písm. c) odst. 2 zákoníku práce), který umožňuje odškodnit bolestné částkou 250 Kč za 1 bod. Z položky 22 jako přílohy k tomuto zákonu se podává, že tento zákon umožňuje odškodnit konkrétně akutní depresivní a stresový syndrom částkou 100 až 200 bodů, když z tohoto se pak podává výsledek 50 000 Kč, nicméně soud tuto částku nepovažuje za dostatečnou, ve srovnání s iniciačním faktorem a jeho důsledky, jakým je trestní řízení (ve srovnání s pracovním úrazem). Proto je nutné tuto částku navýšit, neboť u žalobce již zcela evidentně nastala překážka takzvané lepší budoucnosti a je nutné odškodnit žalobce i za ztížení společenského uplatnění, přičemž není možné tuto náhradu, respektive výši, přesně určit, a proto je žádoucí v případě žalobce již aplikovat zásadu, respektive uplatnit zásadu slušnosti (§ 2958 občanského zákoníku). V té souvislosti tedy má soud za to, že s ohledem na nevratný stav a neléčitelnost, a též nedobrou prognózu vývoje nemoci u žalobce, přiznat mu částku celkem ve výši 400 000 Kč. V převyšující části byla žaloba jako nedůvodná, zamítnuta.
28. Nárok u žalované byl předběžně uplatněn dne 23. 2. 2016, přičemž po uplynutí 6 měsíců (kdy nebylo návrhu vyhověno) je žalovaná v prodlení od 24. 8.2016, soud proto žalobci přiznal též zákonný úrok z prodlení v souladu s ust. § 1970 občanského zákoníku.
29. Výrok o náhradě nákladů řízení má oporu v ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalobci, jako úspěšnému účastníkovi řízení náleží náklady řízení mu vzniklé. Odměna advokáta pak byla vypočtena z částky 400 000 Kč a žalobci tak náleží odměna za 5 úkonů právní služby (převzetí zastoupení, podání žaloby, jednání 22.6.2017, odvolání proti usnesení o ustanovení znalce, jednání dne 9.5.2019)) po 9 900 Kč + 5x režijní paušál po 300 Kč, dohromady 51 000 Kč, když tuto částku soud dle poměru úspěchu ve věci krátil na 20 % což je ve výsledku 10 200 Kč, k tomu DPH 2 142 Kč; celkem 12 342 Kč.
30. Žalovaná, jako neúspěšná strana v sporu je povinna na nákladech řízení státu zaplatit na účet podepsaného soudu částku 4 500 Kč za znalečné vyplacené soudem znalkyni ve výši 10 500

Kč (žalované uhradila zálohu, která se jí odečítá ve výši 6 000 Kč), a to v souladu s ustanovením § 148 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího ve 3 vyhotoveních.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, lze navrhnout jeho výkon soudem či nařízením exekuce.

Praha 3. července 2019

JUDr. Otília Hrehová v.r.
soudkyně